

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 33009-6/2023/44

Ljubljana, 11. 8. 2023

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi 9.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Vlada Republike Slovenije je pooblastila Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da formalno posreduje predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo Evropski komisiji in ga v postopkih usklajevanja, do formalne odobritve s strani Evropske komisije, vsebinsko in tehnično uskladi.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga: Predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo s pojasnili

Prejmejo:

- ministrstva
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Irena Šinko, ministrica na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- dr. Darij Krajčič, državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,
- Igor Ahačevčič, namestnik generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v tesnem sodelovanju s partnerji, predvsem kmetijskimi in okoljskimi organizacijami in institucijami, pripravilo predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 (v nadaljnjem besedilu: SN 2023–2027). Predlog sprememb s pojasnili je bil poslan v neformalno usklajevanje na Evropsko komisijo. Po potrditvi Vlade Republike Slovenije pa bo predlog preko sistema elektronske izmenjave podatkov za vse uradne izmenjave informacij med državo članico in Evropsko komisijo (SFC2021) poslan še v formalno usklajevanje in odobritev na Evropsko komisijo.

Predlog 2. spremembe SN 2023–2027 ni strateške narave, ne spreminja ciljev, ki so bili postavljeni v SN 2023–2027 in sledi prvotno začrtanim usmeritvam. Predlog spremembe SN 2023–2027 podpira in sledi tudi ciljem Poročila o uresničevanju samooskrbe in rabi kmetijskih zemljišč ter podpira verige vrednosti.

Ključna sprememba v predlogu je vključitev nove intervencije IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000, ki s koledarskim letom 2024 nadomešča intervencijo IRP20 Plačila Natura 2000. Nova intervencija je ravno tako usmerjena v preprečevanje upadanja travniških vrst in habitatnih tipov na nekaterih območjih Natura 2000, hkrati pa je zasnovana bolj prožno za kmete in z malenkost višjim obsegom površin. Gre za prostovoljen ukrep in ne za plačilo obveznih zahtev (režimov).

Eden izmed splošnih ciljev SKP je podpora in krepitev varstva okolja, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in podnebnih ukrepov ter prispevanje k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev Unije, vključno z njenimi zavezami iz Pariškega sporazuma. Cilji varstva narave in pridelave hrane so namreč lahko komplementarni. Proces usklajevanja SN 2023–2027 z drugimi resorji, z Evropsko komisijo, s pripravljavci okoljskega poročila in z deležniki je bil celovit in dolgotrajen, ravno s ciljem, da se najdejo kompromisne rešitve za doseg vseh ciljev. Pomemben dejavnik v teh pogajanjih je bil opomin Evropske komisije proti Republiki Sloveniji iz leta 2018 glede neustreznega izvajanja Direktive o pticah in Direktive o habitatih na travniških površinah, ki še ni zaključen. Ustrezno izvajanje navedenih direktiv pomeni doseganje boljšega stanja ogroženih travniških vrst in habitatnih tipov. Odobritev SN 2023–2027 s strani Evropske komisije je bila pogojena tudi z uvedbo intervencije IRP20 Plačila Natura 2000 in obenem vključitvijo dovolj velikega obsega območij za intervencijo IRP 20 Plačila Natura 2000. Brez kompromisnih rešitev ne bi bilo

odobritve SN 2023–2027 in s tem sredstev v obsegu 1.798.311.676,81 EUR za izvajanje ukrepov kmetijske politike v Republiki Sloveniji.

Ker intervencija IRP20 Plačilo Natura 2000 predstavlja možnost plačila za obvezne zahteve (režim) za izvajanje Direktive o pticah in Direktive o habitatih, se je v SN 2023–2027 te zahteve za območje Ljubljanskega barja in Planinskega polja opredelilo v procesu usklajevanj z EK na zahtevo EK leta 2022 pod predpostavko, da se bodo formalno določile naknadno, in sicer v predlogu Uredbe o programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Uredba PUN). Posvetovanje o tej uredbi je potekalo po odobritvi SN 2023–2027. Predlog uredbe PUN je določal pogoje za Natura 2000 plačila za Ljubljansko barje in Planinsko polje ter tako dal podlago za izvajanje intervencije IRP20 Plačilo Natura 2000 v okviru SN 2023–2027. Po predstavitvi kmetijskih vsebin predloga Uredbe PUN deležnikom, zlasti pa po seznanitvi s slojem površin, ki so predmet obveznih zahtev, so predstavniki kmetijskega sektorja izrazili nasprotovanje tako režimu kot sami intervenciji v okviru SN 2023–2027. Vlada Republike Slovenije je prisluhnila deležnikom in pristopila k pogovorom s ciljem, da se poišče rešitve, ki bi kmetom omogočale dejavnosti kmetovanja in vodile k cilju zagotovitve dovolj velikega obsega življenjskega prostora najbolj ogroženih travniških vrst in habitatnih tipov. Za doseganje okoljskih ciljev je nujna omejitev intenzivnosti kmetovanja na teh območjih, pri čemer se Vlada Republike Slovenije zaveda, da omejitve ne bi smele onemogočati dejavnosti kmetovanja na teh območjih. Z iskanjem rešitev vezanih na upravljanje in možnosti izvajanja kmetijske dejavnosti na območjih Natura 2000 se je v tesnem sodelovanju s strokovnjaki in ključnimi deležniki predlog nove intervencije.

Zato je v 2. spremembi SN 2023–2027 predlagano, da se v SN 2023–2027 s koledarskim letom 2024 črta intervencija IRP20 Plačilo Natura 2000, nadomesti pa jo nova intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000. Usklajenost strateških načrtov z zakonodajnimi akti EU o okolju in podnebjem ter prispevek strateških načrtov k ciljem teh aktov namreč narekuje 109. člen Uredbe EU 2021/2115 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru SKP. Prav tako bo PUN predložen v sprejem s sklepom Vlade Republike Slovenije in ne kot Uredba, ki vsebuje tudi režim za Ljubljansko barje in Planinsko polje.

Ostale spremembe SN 2023–2027 so usmerjene predvsem v spodbujanje razvoja majhnih kmetij, verig vrednosti in generacijsko pomladitev nosilcev kmetijskih gospodarstev. Poleg tega so v spremembo vključene tudi nekatere tehnične spremembe, ki so namenjene predvsem učinkovitejšemu izvajanju SN 2023–2027, tako za upravičence, kot tudi za administracijo.

Predlog 2. spremembe SN 2023–2027 vključuje:

1. Predlog nove intervencije za območja Natura 2000.
2. Izvzem intervencij IRP05, IRP13 in IRP14 iz omejitve podpore za naložbe v primarno kmetijsko pridelavo, predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov.
3. Spremembo deleža sofinanciranja pri malih kmetijah in rastlinjaki, dodane naložbe v objekte za shranjevanje mehanizacije, dodano upoštevanje storitev s kmetijsko mehanizacijo, tehnični popravki za večjo jasnost besedila pri intervenciji IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev.
4. Spremembo deleža sofinanciranja pri naložbah v rastlinjake in dodana možnost za naložbo v objekte za shranjevanje mehanizacije pri intervenciji IRP04 Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij.
5. Predlog poenostavitve določil glede članov zadruge pri intervenciji IRP03 Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano.
6. Spremembo vsebine intervencije IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov, ki bo omogočala lažje nadaljnje izvajanje te intervencije in v delu odpravila tudi nekatere birokratske ovire za upravičence.
7. Spremembo deleža sofinanciranja pri intervenciji IRP22 Neproizvodne naložbe, povezane z izvajanjem naravovarstvenih podintervencij SN 2023–2027, podintervenciji C. Neproizvodne

	naložbe v ureditev zaščite travojedih živali na paši oziroma čebel v čebeljih panjih pred napadi velikih zveri.
8.	Odprava prepovedi uporabe komposta in digestata pri intervenciji IRP18 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP): (IRP18.01 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Podnebne spremembe, IRP18.02 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Naravni viri in IRP18.03 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila - Biotska raznovrstnost in krajina) in IRP42 Lokalne pasme in sorte.
9.	Spremembe operacij pri intervenciji IRP18.01 KOPOP – Podnebne spremembe (IRP18.01 KOPOP_PS).
10.	Spremembe operacij pri intervenciji IRP18.03 Biotska raznovrstnost in krajina (IRP18.03 KOPOP_BK).
11.	Spremembo in dopolnitev nekaterih definicij iz 4. člena Uredbe 2021/2115/EU.
12.	Spremembo zahteve izvajanja pri shemi INP08.05 Naknadni posevki in podsevki.
13.	Spremembo zahteve izvajanja pri shemi INP08.07 Konzervirajoča obdelava tal.
14.	Spremembo zahtev izvajanja pri shemi INP08.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih.
15.	Spremembo pogojev upravičenosti pri intervenciji INP07 Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline.
16.	Spremembe glede vodilnega partnerja pri intervenciji IRP33 Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih.
17.	Dopolnitev besedila intervencije IRP06 Naložbe v ureditev gozdne infrastrukture, da se bo lahko izvajalo ureditev protipožarne infrastrukture.
18.	Spremembo kazalnikov R.17, R.18 in R.27 zaradi kasnejšega izvajanja večine gozdarskih intervencij SN 2023–2027.
19.	Popravek finančnih tabel z učinki pri vseh gozdarskih intervencijah.
20.	Vključitev izjeme pri obveznem standardu DKOP 6: Minimalna pokritost tal, da se prepreči gola zemlja v obdobjih, ki so najbolj občutljiva.
21.	Tehnične spremembe pri državnih pomočeh
22.	Dodatno pravilo pri nekaterih intervencijah na podlagi 70. člena Uredbe 2021/2115/EU, ki prispeva k upoštevanju planiranih finančnih ovojnic.
Vsebina predloga 2. spremembe SN 2023–2027 je bila neformalno usklajevana z Evropsko komisijo. Pri pripravi predlogov sprememb ter na sestankih z deležniki in neformalnih usklajevanjih z Evropsko komisijo so sodelovali tudi predstavniki Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Ministrstva za naravne vire in prostor in Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Izvedeni so bili številni usklajevali sestanki na strokovni ravni kot tudi na ravni vodstva Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.	

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna	DA

	– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij			
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: Gradivo ne predstavlja dodatnih finančnih posledic. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene na proračunskih postavkah iz točke 7.a.II.a.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027	221064 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – EKSRP - EU	383.929,00	64.604.853,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 - Skupni strateški načrt 2023–2027	221065 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – EKSRP – slovenska udeležba	192.237,00	70.871.917,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027	221640 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – sektor sadja in zelenjave - EU	100.000,00	100.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027	221641 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – sektor sadja in zelenjave - SLO	50.000,00	50.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027	221642 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – sektor čebelarskih proizvodov - EU	20.161,00	649.455,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023–2027	221643 – Skupni strateški načrt 2023–2027 – sektor	20.161,00	649.455,00

		čebelarških proizvodov - SLO		
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023– 2027	221644 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – vinski sektor - EU	0	4.849.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-21-5119 Skupni strateški načrt 2023– 2027	221645 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – neposredna plačila - EU	0	131.530.052,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-23-0032 – SN 2023–2027 Tehnična pomoč	221064 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP - EU	3.030.000	4.000.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-23-0036 – Sektor čebelarških proizvodov – SN 2023–2027	221642 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP - EU	629.294,44	649.455,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-23-0036 – Sektor čebelarških proizvodov – SN 2023–2027	221643 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP - SLO	629.294,44	649.455,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-23-0041 – IRP 24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev	221064 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP – EU	2.886.071,00	3.470.057,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-23-0041 – IRP 24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev	221065 – Skupni strateški načrt 2023– 2027 – EKSRP – slovenska	5.627.413,00	6.766.099,00

		udeležba		
SKUPAJ			13.568.560,88	288.839.798,00
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

II. Finančne posledice za državni proračun
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:
Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:
Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje

državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA (v okviru Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike) - Združenju občin Slovenije ZOS: DA (v okviru Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike) - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA (v okviru Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike) Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Predlog 2. spremembe SN 2023–2027 je bil pripravljen v tesnem sodelovanju s strokovnjaki in ključnimi deležniki. Potekalo je intenzivno neformalno usklajevanje predlogov sprememb SN 2023–2027 z Evropsko komisijo. Pri pripravi predlogov sprememb ter na sestankih z deležniki in neformalnih usklajevanjih z Evropsko komisijo so sodelovali tudi predstavniki Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Ministrstva za naravne vire in prostor in Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Izvedeni so bili številni usklajevalni sestanki na strokovni ravni kot tudi na ravni vodstva Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Po predstavitvi predloga Uredbe o programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Uredba PUN), marca 2023, se začela posvetovanja z deležniki na temo iskanja rešitev glede upravljanja in možnosti izvajanja kmetijske dejavnosti na območjih Natura 2000. Tudi Vlada Republike Slovenije je prisluhnila deležnikom in pristopila k pogovorom s ciljem, da se poišče rešitve, ki bi kmetom omogočale dejavnosti kmetovanja in vodile k cilju zagotovitve dovolj velikega obsega življenjskega prostora najbolj ogroženih travniških vrst in habitatnih tipov. Zato je kot možna rešitev predlagano, da se v SN 2023–2027 črta intervencija IRP20 Plačila Natura 2000 (IRP20), nadomesti pa jo	

nova intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000. Pogovori z deležniki so pokazali, da je nujno iskanje konsenza in rešitev, prav tako je zahtevam kmetom naklonjena tudi javnost.

Na predlog 2. spremembe SN 2023–2027 je 10. 8. 2023 Odbor za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike sprejel sklep, da se strinja s predlaganimi spremembami v okviru SN 2023–2027, kot so bile predstavljene na seji odbora za spremljanje SKP, ter se strinja, da Organ upravljanja za izvajanje Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – tj. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – te spremembe vključi v predlog 2. spremembe SN 2023–2027 in ga pošlje v potrditev Evropski komisiji ter ga po potrebi uskladi z morebitnimi pripombami Evropske komisije in redakcijsko uredi.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 28. 7. 2023

V razpravo so bili vključeni:

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)
Javnost je bila vključena v skladu:

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Irena Šinko
ministrica

Na podlagi 9.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Vlada Republike Slovenije je pooblastila Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da formalno posreduje predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo Evropski komisiji in ga v postopkih usklajevanja, do formalne odobritve s strani Evropske komisije, vsebinsko in tehnično uskladi.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga: Predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo s pojasnili

Prejmejo:

- ministrstva
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

OBRAZLOŽITEV

Predlog 2. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 (v nadaljnjem besedilu: SN 2023–2027) je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravilo v tesnem sodelovanju s partnerji, predvsem kmetijskimi in okoljskimi organizacijami in institucijami. Predlog sprememb s pojasnili je že bil neformalno usklajevan z Evropsko komisijo. Mnenje na predlog 2. spremembe SN 2023–2027 je 10. 8. 2023 podal tudi Odbor za spremljanje SN 2023–2027.

Po potrditvi . spremembe SN 2023–2027 s strani Vlade Republike Slovenije pa bo le ta preko sistema elektronske izmenjave podatkov za vse uradne izmenjave informacij med državo članico in Evropsko komisijo (SFC2021) poslan še v formalno usklajevanje in odobritev na Evropsko komisijo.

Predlog spremembe SN 2023–2027 podpira in sledi ciljem in usmeritvam SN 2023–2027, ki ga je Evropska komisija potrdila oktobra 2022. Predlog spremembe SN 2023–2027 tudi podpira in sledi ciljem Poročila o uresničevanju samooskrbe in rabi kmetijskih zemljišč ter podpira verige vrednosti. Spremembe ravno tako ne bodo vplivale na okoljsko ambicioznost SN 2023–2027.

Prva prioriteta 2. spremembe SN 2023–2027 je ureditev problematike vezane na plačilo Natura 2000, kjer se s predlogom nove intervencije nadomešča intervencijo IRP20 Plačila Natura 2000.

Omrežje Natura 2000 je v Evropski Uniji vzpostavljeno za zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti evropsko pomembnih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov. V Sloveniji je teh preko 290. Na območjih Natura 2000 je treba v skladu z Direktivo o habitatih in Direktivo o pticah in njuno sodno prakso določiti in izvajati ukrepe, ki to stanje zagotavljajo.

Slovenski pristop k upravljanju območij Natura 2000 temelji na vključevanju naravovarstvenih vsebin v druge sektorje oz. v strateško odločanje o razvoju drugih sektorjev, med drugim tudi v okviru skupne kmetijske politike (SKP). Za trenutno programsko obdobje so skorajda vsi ukrepi oz. intervencij SKP pokriti s Strateškim načrtom SKP za Slovenijo za obdobje 2023–2027 (SN 2023–2027).

Eden izmed splošnih cilje SKP je tudi podpora in krepitev varstva okolja, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in podnebnih ukrepov ter prispevanje k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev Unije, vključno z njenimi zavezami iz Pariškega sporazuma. Cilji varstva narave in pridelave hrane so namreč lahko komplementarni. Proces usklajevanja SN 2023–2027 z drugimi resorji, z Evropsko komisijo, s pripravljavci okoljskega poročila in z deležniki je bil celovit in dolgotrajen, ravno s ciljem, da se najdejo kompromisne rešitve za doseg vseh ciljev.

Pomemben dejavnik v teh pogajanjih je bil opomin Evropske komisije proti Republiki Sloveniji iz leta 2018 glede neustreznega izvajanja Direktive o pticah in Direktive o habitatih na travniških površinah, ki še ni zaključen. Ustrezno izvajanje navedenih direktiv pomeni doseganje boljšega stanja ogroženih travniških vrst in habitatnih tipov. Odobritev SN 2023–2027 s strani Evropske komisije je bila pogojena tudi z uvedbo novega ukrepa (intervencije) Plačila Natura 2000 in obenem vključitvijo dovolj velikega obsega območij za intervencijo Plačila Natura 2000. V predlogu strateškega načrta, poslanega Evropski Komisiji decembra 2021, je Republika Slovenija predlagala 750 ha za Natura 2000 plačila, ki jih bi uvedla z letom 2023 in postopno povečanje do 1.200 do leta 2027 (350 ha na Ljubljanskem barju, 80 ha na Planinskem polju, 320 ha na Goričkem, z uvedbo plačila na večjem številu manjših mokrotnih travnikov leta 2025 na 356 ha in povečanjem leta 2027 do skupaj 450 ha). Evropska Komisija je vztrajala pri višjem obsegu površin predvidenih za intervencijo Natura 2000 plačila. Kot kompromisna rešitev je bilo v zadnji fazi

pogajanj z Evropsko komisijo, in ob upoštevanju okoljskega poročila, dogovorjeno, da se obseg območij za novo intervencijo Plačila Natura 2000 poveča tako, da se v letu 2027 poveča za skupno 500 ha, torej skupno na 1.700 ha (dodatnih 100 ha na Planinskem polju, 200 ha na Ljubljanskem barju in 200 ha na Goričkem).

Ker intervencija Plačila Natura 2000 predstavlja možnost plačila za obvezne zahteve (režim) za izvajanje Direktive o pticah in Direktive o habitatih, se je te zahteve za območje Ljubljanskega barja in Planinskega polja opredelilo leta 2022 v SN 2023–2027 pod predpostavko, da se bodo formalno določile naknadno, in sicer v predlogu Uredba o programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Uredba PUN). Posvetovanje o tej uredbi je potekalo z zamudo in po odobritvi SN 2023–2027.

Predlog Uredbe PUN, ki na podlagi informacij o stanju vrst in habitatnih tipov določa med drugim tudi cilje, ukrepe in nosilce (pretežno pristojne javne službe) za naslednje obdobje 2023–2028, je bil februarja in marca 2023 predmet seznaitve javnosti in medresorskega usklajevanja. Podane pripombe so bile v veliki meri upoštevane, pri tem pa se sledilo tako izzivom, ki jih imajo izvajalci ukrepov kot tudi doseganju namena upravljanja omrežja Natura 2000 – zagotavljanju ugodnega stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. V pripravi predlogov je sodelovalo več kot 85 strokovnjakov iz 13 organizacij, končna oblika ukrepov v predlogu je bila rezultat obsežnih usklajevanj med sektorji in ob sodelovanju deležnikov, ki so potekala na več kot 80 sektorskih delavnicah in se jih je udeležilo več kot 170 predstavnikov različnih sektorjev.

Po predstavitvi kmetijskih vsebin predloga Uredbe PUN deležnikom v okviru delavnice 15.–16. 3., zlasti pa po seznaitvi s slojem površin, ki so predmet obveznih zahtev, so predstavniki kmetijskega sektorja izrazili nasprotovanje tako režimu kot samemu ukrepu v okviru SN SKP.

Čeprav je bila predvidena uvedba režima in območij razvidna že ob oddaji predloga SN 2023–2027 decembra 2021 in je nabor zahtev režima izhajal iz ukrepa na predvidenih površinah v preteklem programskem obdobju, so kmete skrbele:

- nadaljnje splošne omejitve kmetovanja, ki ponekod celo postavljajo pod vprašanj samo vzdržnost kmetovanja in njihovo preživetje;
- pavšalni pristop, ki ne upošteva dovolj specifičnih razmer posameznih kmetij na predlaganem območju;
- poseganje v lastninske pravice.

Vlada Republike Slovenije je prisluhnila deležnikom in pristopila k pogovorom s ciljem, da se poišče rešitve, ki bi kmetom omogočale dejavnosti kmetovanja in vodile k cilju zagotovitve dovolj velikega obsega življenjskega prostora najbolj ogroženih travniških vrst in habitatnih tipov. Za doseganje okoljskih ciljev je nujna omejitev intenzivnosti kmetovanja na teh območjih, pri čemer se Vlada Republike Slovenije zaveda, da omejitve ne bi smele onemogočati dejavnosti kmetovanja na teh območjih.

Zato je kot možna rešitev predložno, da se v SN 2023–2027 črta intervencija IRP20 Plačila Natura 2000, nadomesti pa jo nova intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000. Črtanje intervencije IRP20 Plačila Natura 2000 izhaja iz odločitve Vlade Republike Slovenije, da je pripravljena upoštevati pripombe deležnikov (kmetov) na predlog uvedbe obveznih zahtev na nekaterih območjih Nature 2000 in nadomestiti to intervencijo s prostovoljno intervencijo, ki po namenu in obsegu predstavlja nadgradnjo intervencije IRP20 Plačila Natura 2000, ki se umika.

Pogovori z deležniki so pokazali, da je nujno iskanje konsenza in rešitev, prav tako je zahtevam kmetom naklonjena tudi javnost. Poleg tega bi nadaljnja zaostritev konflikta lahko negativno

vplivala na izvajanje ostalih ukrepov zelene arhitekture SKP ter s tem doseganje naših visokih okoljskih, podnebnih in naravovarstvenih ciljev strateškega načrta.

In ne nazadnje, so deležniki izpostavili tudi problematiko poseganja v lastninske pravice in grožnjo z ustavno presojo tako predloga uredbe za Natura 2000 režime kot Zakona o ohranjanju narave.

Ker režima kot takega z ukrepi SKP ne moremo vzpostavljati Vlada Republike Slovenije želi temu novemu dejstvu prilagoditi tudi SN 2023–2027. Z uvedbo prostovoljne intervencije na podlagi 70. člena Uredbe 2021/2115/EU želimo ciljno uporabiti že načrtovana sredstva SKP in hkrati omogočiti sodelovanje tistim kmetom, ki bi želeli izvajati to novo intervencijo.

Zavedamo se pomena biotske raznovrstnosti in usmeritev v okviru Zelenega dogovora in drugih strategij Komisije, kar se kaže tudi v izrednem povišanju temu namenjenih sredstev iz naslova SKP v primerjavi s prejšnjim obdobjem.

Ostale predlagane spremembe SN 2023–2027 so usmerjene predvsem v spodbujanje razvoja majhnih kmetij, verig vrednosti in generacijsko pomladitev nosilcev kmetijskih gospodarstev. Poleg tega so v spremembo vključene tudi nekatere tehnične spremembe, ki so namenjene predvsem učinkovitejšemu izvajanju SN 2023–2027, tako za upravičence, kot tudi za administracijo.

Vseh predlaganih sprememb je dvaindvajset in so podrobneje predstavljena in pojasnjena v prilogi vladnega gradiva. Vsak predlog pa vključuje tudi konkretne predloge sprememb besedila SN 2023–2027.

Predlog 2. spremembe SN 2023–2027 vključuje:

1. Predlog nove intervencije za območja Natura 2000.
2. Izvzem intervencij IRP05, IRP13 in IRP14 iz omejitve podpore za naložbe v primarno kmetijsko pridelavo, predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov.
3. Spremembo deleža sofinanciranja pri malih kmetijah in rastlinjakih, dodane naložbe v objekte za shranjevanje mehanizacije, dodano upoštevanje storitev s kmetijsko mehanizacijo, tehnični popravki za večjo jasnost besedila pri intervenciji IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev.
4. Spremembo deleža sofinanciranja pri naložbah v rastlinjake in dodana možnost za naložbo v objekte za shranjevanje mehanizacije pri intervenciji IRP04 Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij.
5. Predlog poenostavitve določil glede članov zadruga pri intervenciji IRP03 Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano.
6. Spremembo vsebine intervencije IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov, ki bo omogočala lažje nadaljnje izvajanje te intervencije in v delu odpravila tudi nekatere birokratske ovire za upravičence.
7. Spremembo deleža sofinanciranja pri intervenciji IRP22 Neproizvodne naložbe, povezane z izvajanjem naravovarstvenih podintervencij SN 2023–2027, podintervenciji C. Neproizvodne naložbe v ureditev zaščite travojedih živali na paši oziroma čebel v čebeljih panjih pred napadi velikih zveri.
8. Odprava prepovedi uporabe komposta in digestata pri intervenciji IRP18 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (KOPOP): (IRP18.01 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Podnebne spremembe, IRP18.02 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Naravni viri in IRP18.03 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Biotska raznovrstnost in krajina) in IRP42 Lokalne pasme in sorte.

9. Spremembe operacij pri intervenciji IRP18.01 KOPOP – Podnebne spremembe (IRP18.01 KOPOP_PS).
10. Spremembe operacij pri intervenciji IRP18.03 Biotska raznovrstnost in krajina (IRP18.03 KOPOP_BK).
11. Spremembo in dopolnitev nekaterih definicij iz 4. člena Uredbe 2021/2115/EU.
12. Spremembo zahteve izvajanja pri shemi INP08.05 Naknadni posevki in podsevki.
13. Spremembo zahteve izvajanja pri shemi INP08.07 Konzervirajoča obdelava tal.
14. Spremembo zahtev izvajanja pri shemi INP08.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih.
15. Spremembo pogojev upravičenosti pri intervenciji INP07 Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline.
16. Spremembe glede vodilnega partnerja pri intervenciji IRP33 Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih.
17. Dopolnitev besedila intervencije IRP06 Naložbe v ureditev gozdne infrastrukture, da se bo lahko izvajalo ureditev protipožarne infrastrukture.
18. Spremembo kazalnikov R.17, R.18 in R.27 zaradi kasnejšega izvajanja večine gozdarskih intervencij SN 2023–2027.
19. Popravek finančnih tabel z učinki pri vseh gozdarskih intervencijah.
20. Vključitev izjem pri obveznem standardu DKOP 6: Minimalna pokritost tal, da se prepreči gola zemlja v obdobjih, ki so najbolj občutljiva.
21. Tehnične spremembe pri državnih pomočeh.
22. Dodatno pravilo pri nekaterih intervencijah na podlagi 70. člena Uredbe 2021/2115/EU, ki prispeva k upoštevanju planiranih finančnih ovojnic.